

ÖSTERGÖTLANDS
HEMBYGDSFÖRBUND

Östergötlands Hembygdsblad

Nytt höstnummer!

Dubbla hundraårsjubilarer firade

Jacob Berzelius och Östergötland

Nr 2-2022

ÖSTERGÖTLANDS HEMBYGDSBLAD

Utkommer med fyra nummer per år och ges ut av Östergötlands Hembygdsförbund, till vilket 95 föreningar med runt 18 000 medlemmar är anslutna.

Tidningen ges sedan 2016 ut digitalt och får distribueras fritt till alla medlemmar i förbundet. Tidningen finns även för fri nerladdning från förbundets hemsida www.hembygd.se/ostergotland.

Ansvarig utgivare

Rolf Pettersson (förbundsordförande)

Härna Åland, 590 76 Vreta kloster

Tel: 073-346 49 04

E-post: rolf.k.pettersson@telia.com

Utkommer

omkring 15/3, 15/6, 15/9, 15/12

Manusstopp

12/3, 12/6, 12/9, 12/12

Välkommen med textbidrag, foton och annonser!

Materialet skickas (e-postas helst) till kansliet.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera texter och bilder.

Annonspriser

1/1 sida 1200:-

1/2 sida 600:-

1/4 sida 400:-

Östergötlands Hembygdsförbunds Kansli

Vasavägen 3, 582 20 LINKÖPING

Tel: 076-103 11 39

ostergotland@hembygd.se

www.hembygd.se/ostergotland

Omslagsbild:

Jättesvamp på träd vid Bergs slussar, Berg.

Bild: Jesper Ström.

INNEHÅLL:

Ordföranden har ordet	sid 3
Lyckad nystart på landshövdingens hembygds-turné	sid 3
Oppeby Hembygdsförening 80 år	sid 4
Fornhemmet i Wist 100-årsjubilerade	sid 5
Jacob Berzelius och Östergötland	sid 6
Livskraftig hundraåring i Kisa firades stort	sid 8
Kulturarvsdag med fokus på arkiv	sid 10
Annonser & blandat	sid 11
Inbjudan & program Höstkonferens	sid 12

**Välkomna till
Hembygdsförbundets
Höstkonferens
lör 24 september
i Norra Vi,
Ydre kommun!**

Se program & inbjudan
på sid 12

Ordföranden har ordet

Så har ännu en sommar börjat ta slut. En förhoppningsvis skön höst börjar närma sig och luften får en friskare karaktär. Sommaren har i mitt tycke tidvis varit i varmaste laget. Sedan förra numret av Hembygdsbladet kom ut, som var en kombination av ett vår- och sommarnummer, har en hel del hänt i vår verksamhet. För de flesta föreningarna har man kunnat återstarta sina pausade aktiviteter och återgått till det mer normala eller kanske fått lite andra idéer. Allt behöver inte vara som det alltid har varit.

Kulturarvsdagen hölls 3 juni på det nyrenoverade Östergötlands Museum. Museet har fått en riktigt fin uppfräschning. Wallenbergsalen däremot har kvar sin ursprungliga charm och där delade Ann-Kristin Eriksson för Arkivförbundets räkning ut årets Kulturarvspris till släktforskaren Göran Åhäll från Vadstena. Förra landshövdingen Elisabeth Nilsson delade ut årets Kulturhistoriepris från Olof Skogslunds stiftelse till Claes Westling. Landsarkivet Vadstena. Läs mer på sid 10.

Riksstämman har hållits i juni, också den på ett museum, Sörmlands Museum i Nyköping. Det blev omval till alla poster i riksförbundets styrelse Utanför museet skulle man försöka tälja världens största smörkniv av en asp. Jag tror inte den

är klar än, virket måste torka innan man börjar finslipa, men man är på god väg. Nästa stämma 2023 kommer att hållas i Halmstad.

Landshövdingens hembygdsturné har efter två års uppehåll kunnat genomföras. Denna gång besöktes de nordöstra delarna av Östergötland. Det var hembygdsföreningarna i Risinge, Gamla Rejmyre, Regna och Hällestad som besöktes i en rundtur i Hällestads bergslag. Det är mycket uppskattat från båda håll när Carl Fredrik Graf kommer på besök. Förbundet och föreningarna är mycket tacksamma för att landshövdingen är så engagerad i hembygdsrörelsen och föreningslivet. Det är inte så vanligt att en chef för en myndighet är det.

Det är många hembygdsföreningar som har firat jubileum i år. Själv har jag besökt Oppeby som firade 80 år. Formhemmet i Wist 100 år och Kisa-Västra Eneby också 100 år. Vid de besöken överlämnades ett jubileumsdiplom. Kisa-Västra Eneby uppvaktades också av landshövdingen.

Jag, Jesper Ström och David Fogelberg från styrelsen har haft möte med Linköpings Universitet och Sveriges Hembygdsförbund om en konferens om lokalhistoria. Den kommer att hållas på Fontänen i Linköping 25 mars 2023. Boka in detta datum; mer information kommer senare!

Närmast på tur är förstas vår Höstkonferens i Norra Vi 24 sept - vi ses väl där?

Ha en skön höst!

Rolf Pettersson

Lyckad nystart på landshövdingens hembygdsturné

Efter att ha fryst inne i två år pga Coronapandemin så kunde den traditionella och efterlängtade hembygdsturnén för länets landshövding Carl Fredrik Graf åter genomföras den 22:a juni. Med på resan var även bland andra länsrådet Ann Holmlid samt hembygdsförbundets ordförande Rolf Pettersson.

I år gick resan norrut, där fyra besök gjordes hos föreningarna i Risinge, Rejmyre, Regna och Hällestad, vilka bjöd på en översvallande gästfrihet med fika, visningar av sina gårdar och museum samt massor av spännande lokalhistoria.

Text & Bild: Jesper Ström

Oppeby Hembygdsförening 80 år

Text: Rune Larsson, Oppeby Hbf

Bild: Oppeby Hbf

Söndagen den 17 juli firade Oppeby Hembygdsförening 80-årsjubileum vid den sedvanliga Hembygdsdagen på soldattorpet Ekelid i Oppeby, Kinda kommun.

Festligheten besöktes av ett 70-tal intresserade ortsbör, hemvändare och medlemmar.

Föreningens ordförande, Rune Larsson, inledde med att hälsa alla välkomna i det perfekta vädret, lagom varmt och ingen blåst eller nederbörd.

Sören Petersson lämnade sedan en kort historik från början av 1940-talet, om när och hur föreningen bildades nästan på dagen för 80 år sedan av några framsynta ortsbör, med prästen i förgrunden, som då värnade om hembygdens äldre kultur mm. Soldattorpet Ekelid donerades sedan på 1960-talet av Svenska Riddarhuset till föreningen och blev deras Hembygdsgård.

Ordförande Rolf Pettersson från Östergötlands Hembygdsförbund överlämnade sedan ett minnesdiplom och önskade föreningen lycka till i framtiden.

Festen fortsatte med trevlig underhållning med sång och musik av Leo och Catharina från orten. Alla gäster var sedan kaffesugna och med musik i bakgrunden såldes lotter och utbyttes många minnen mellan besökarna.

Föreningens ordförande tackade för musiken, och dagen avslutades med lotteridragning där många fina vinster kunde fördelas.

Rune Larsson (th) mottar ett gratulationsdiplom från Rolf Pettersson, Östergötlands Hembygdsförbund.

Fornhemmet i Wist 100 -årsjubilerade

Ett välbesökt öppet hus fyllde markerna på fornhemmet i Wist när hembygdsgården firade sin 100 -årsdag.

Text & bild: Jesper Ström

Söndag den 24/7 firades 100-årsjubileum för Fornhemmet i Wist, strax utanför Sturefors. Wist Hembygdsförening bjöd in allmänhet, övriga medlemsföreningar samt hembygdsförbundet att delta i festligheterna.

Hembygdsgården Fornhemmet hade ett välbesökt öppet hus med gårdsfika och demonstrationer av äldre tiders arbetsmetoder.

I Magasinet bredvid nya slottet i Bjärka-Säby någon kilometer nerför vägen, ordnades det senare en lärorik visning av Bjärka-Säbys imponerande samling av hästdragna vagnar från olika historiska tidsepoker.

I samma lokal, en trappa upp, avnjöts en ståtlig, lyxig lunch bestående av rökt hjortstek och ostfylld potatiskaka, allt tillagat med lokala råvaror.

Henrik Ekman berättade därefter inlevelsefullt för gästerna om forna tiders arbetsmödor, och lokala livsöden när skogen skulle huggas, skörden bärgas och ängarna slås.

Östergötlands Hembygdsförbunds ordförande Rolf Pettersson överlämnade slutligen ett gratulationsdiplom till Anette Söderman, ordförande i Wist Hbf. (se bild nedan).

Vill ni veta mer om Fornhemmet i Wist och alla dess byggnader?

[LÄS MER PÅ WIST HBF:S HEMSIDA:](#)

Jacob Berzelius och Östergötland

Ny bok: Jan Trofast, *Jacob Berzelius och Östergötland – Brevväxlingen mellan Jacob Berzelius och "Syster Greta"*, Lund (2021), 446 sidor, 75 bilder, inbunden. Boken är tillgänglig från författaren till ett pris av 100 kr + frakt: genom beställning till ligatum@gmail.com

Östergötlands Museum presenterade under 2015 en lista på platser i länet som varit gömda, men inte glömda.¹⁾ Det är platser som kan berätta om miljöer och händelser från förr och ett besök kan tillsammans med tillgänglig litteratur ge god förståelse för den tidens livsbetingelser. En sådan plats är Jacob Berzelius (1779-1848) födelsehem i Väversunda vid Tåkerns strand.

Tidigt faderlös kom han genom moderns giftermål till kyrkoherden Anders Ekmarck (1741-1822) i Ekeby nära Boxholm. Denne Ekmarck tycks ha varit en rättskaffens man och förstod att på ett uppmuntrande

Jacob Berzelius födelsehem Väversunda Sörgård. Målning av Alfred Thörne (1850-1916). Tavlans ägare: Centrum för vetenskapshistoria, Kungl. Vetenskapsakademien. Bostadshuset står fortfarande kvar.

sätt ta tillvara den unge pojkens nyfikenhet för naturens underverk. Berzelius glömde aldrig bort sina släktingar i hembygden.

Beven till och från den biologiska systemen Flora, gift Normelli, bosatt i Grebo (Åtvidaberg), var fyllda av värme och tillgivenhet, men bestod till större delen av vardagliga händelser inom familjen. Kontakten med släkten uppehölls dock främst med styvsystemen Margaretha (Greta) Elisabeth Ekmarck (1778-1853) i Fjättmunna, beläget ett stenkast från Ekeby. Berzelius var den fattige och tidigt föräldralöse gossen som genom arbete och försaker hade lyckats i samhället.

I korrespondensen mellan "Hulde älskade Broder" och "Käraste Syster Greta" uppvisar han sin tacksamhet och glädje att få stödja och informera om den

stora världen till sina kära i hembygden samtidigt som han får information om släktens görande och låtande (och skvaller). Informationen från Stockholm kunde gälla frågor och åsikter om sjukdomar hos anhöriga, koleraepidemin 1834, Crusenstolpska kravallerna 1838, befordringsärenden, hans sociala umgänge som gift man och händelser däromkring, inte minst om de i Stockholm varande släktingarnas förhållanden. Det är här vi finner Berzelius egna ord om anledningen till valet av kemi som framtida yrkesbana (1834)..2)

"Jag vet med mig själv at, ehuru det dunkelt låg för mig at den för mig gorda destination til Prest icke var den rätta, så kom jag själv icke riktigt under fund med hvad jag företrädesvis borde söka at slå mig på, förr än jag vid 19 års ålder, såsom student i Upsala, begynnade at under sal. Christophers [styvbrodern] ledning studera fysik och chemie, då kände jag straxt hvart det bar."

Brevväxlingen avspeglar också under vilka villkor människor ute i landet levde och vilka problem som påverkade deras vardagsliv. Vi får följa den ogifta Gretas praktiska sysslor och engagemang. Här framträder relationerna med Berzelius syster Flora med familj, prästsläkten Aurelius och familjen (af) Burén, ägare av bland annat Boxholms bruk och festligheter-na vid firandet av Jacob Berzelius som Vetenskapsakademiens sekreterare under 25 år. Greta förmedlar en gång den blivande kyrkoherden Anton Aurelius' beskrivning av ett middagsbesök hos sin morbror i Stockholm:

"Det var en bland de roligaste Måltider jag bevisat. Den ovärderlige Morbror hvar vid mycket godt lynne, språkade om nydt och gammalt. Det är märkvärdigt huru Han erindrar sig öfver Småaker från Fädernebygden och huru Fantasién ännu bibehåller sin ungdomliga liflighet hos den stränge Wettenskaps Mannen."

Fattigdomen var stor, inte minst på landsbygden. Livet präglades många gånger av sträng sparsamhet och sjukdomars härjande som ett hot mot vardagen. Rödsoten (difteri) och lungsoten (tuberkulos) var ständigt närvarande.

Döden lurade alltid, sökandet efter tröst hos Gud blev ofta en väg att få sinnesro. Inte undra på att dessa

frågeställningar upptar mycket av informationen i korrespondensen med utomstående.

Osäkerheten om framtiden för den stora barnaskaran var också ett ständigt tyngande problem. Greta ansågs vara vänlig, barmhärtig mot nödlidande, välgörare och sökte ordning och trevnad, men klagade ofta på olika sjukdomshändelser. Trots ekonomiska svårigheter kan inte Greta räknas till de fattigas skara, då hon mestadels hade piga och stundom också en dräng till hjälp i hushåll och lantkötsel.

Syster Greta förmedlade innehållet i breven till övriga släktingar och vänner. Den bevarade korrespondensen omfattar ca 100 brev från vardera hållet fram till Berzelius död. Korrespondensen får utöver ett kulturhistoriskt perspektiv också en lokalhistorisk prägel. Trots att breven från Greta många gånger är ganska ensidiga och enkla i sitt innehåll, så uppvisar hon en förvånansvärd bildning och analyserande förmåga i sina omdömen.

Dessa egenskaper hade Greta förvärvat av fadern prostens Anders Ekmarck, en förmån som ju också kom Berzelius till del. Sammantaget ger breven en bild av livet hos medelklassen på landsbygden under första delen av 1800-talet.

Breven till släkten förstärker bilden av den färgstarke mannen, som socialt formades under de tidiga ungdomsåren och i naturvetenskapligt hänseende av mentorn Johan Gottlieb "Kalotteus" Gahn i Falun. Släkt och vänner var överens om Berzelius höga lärdom och det flärdfria sätt han hade i umgänget med personer ur alla samhällsklasser.

Jan Trofast

1) *Har Du varit här? Östergötlands gömda och glömda platser* - Ett magasin från Östergötlands museum 2015, Olof Hermelin och Anja Praesto, Linköping, (2015). Om Berzelius boning, sid. 14-15.

2) Boken *Jacob Berzelius – Klarhet och Sanning – Människan bakom de vetenskapliga framgångarna* (Fri Tanke, Stockholm, (2018), 649 sidor) av undertecknad kompletterar redan utgivna reseberättelser och brev, där de senare mestadels var ställda till hans vetenskapliga vänner. Breven som skickades till den intima familje- och vänskretsen uppvisar en mera lättsam, underhållande och personlig stil och här finner vi också betydelsen av upplevda händelser i ungdomen.

Jacob Berzelius (1779-1848). Målning av Jean Hagen efter J. G. Sandbergs målning från 1827.

Centrum för vetenskapshistoria, Kungl. Vetenskapsakademien. Foto: Jonas Häggblom.

Webbinarier hösten 2022

Missa inte Sveriges Hembygdsförbunds kostnadsfria och rika utbud av webinarier!

Bland annat:

- * Så får föreningen fler besökare
- * Föreningsutveckling
- * Kulturmiljöer och samhällspåverkan

Ta del av höstens program och anmäl er HÄR:

<https://www.hembygd.se/shf/webbinarier-hosten-2022>

Livskraftig hundraåring i Kisa firades stort

Text: Emil Turesson

Foto: Ellinor Collins

Emil Turesson (th), Ordförande Kisa -Västra Eneby Hembygdsförening, mottar gratulationsdiplom från Rolf Pettersson, ordförande Östergötlands Hembygdsförbund.

Så kom slutligen dagen för 100-årsfirandet av vår förening. Arbetet började lite mer än ett år tidigare, under 2021, med tillsättning av en arbetskommitté som i dialog med styrelsen förtjänstfullt ordnade ett utmärkt program. Under veckan som föregick bemärkelsedagen hade stugor städats, grindar och staket målats och stärkts upp, dukar strukits och porslinet räknats. Den viktigaste och osäkraste faktorn var såklart vädret, men vi kunde med lättnad konstatera att vi fick det med oss! Solen sken, men den lätta blåsten var svalkande för alla som tagit fram sin folkdräkt och gav ett smickrande svall till fanor och flaggor som rests dagen till ära.

Dagen lades upp i två delar, där förmiddagen var öppen för allmänheten. Vid Hovby slott hälsade eldsjälén och tidigare ordförande Barbro Bragée besökare välkomna. Här delades talonger ut för tipspromenad, där frågorna var utplacerade i våra stugor. Geniknölarna gnuggades också genom växtkunskap, där deltagaren fick använda alla sina sinnen för att lista ut svaret. Omgiven av björkrusor och folkdräkter gick man sedan varvet runt på området och in i husen.

Vid varje stopp hade vi medlemmar på plats som guidade i respektive stuga. I bakgrunden anades det sedvanliga bruset från sågverket i Karleby, som ständigt diskret påminner oss om bruksarbetet som ligger till grund för industrin i våra trakter. Idag fick brummandet snällt kliva undan för dragspel och fiol. Vid John och Brittans veranda vid kaffestugan ljöd toner från Einar Samuelsson som under många år varit

en tongivande gestalt i föreningen. Vid Långebråta loge stämde musikerna från Resafolk upp med klassiska instrument och sång, gammalt som nytt. För den som vandrat runt på förmiddagen fanns möjligheten för återhämtning och förtäring av förmiddagsfika vid kaffestugan.

Vid kl. 13 stängde vi dörrarna till stugorna för att gemensamt röra oss till scenen och dansgolvet som sträcker sig mot Kisasjön. Ordförande hälsade välkommen till allmänheten med en kortare inledning. Barbro Bragée fortsatte med att berätta kort om föreningens historia innan landshövding Carl Fredrik Graf klev fram. I ett engagerat och kärnfullt tal reflekterade landshövdingen över hembygdsrörelsen med blicken riktad framåt. Talet möttes av starka ovationer. Tina Ragnar stegade så fram för att ta ton med Kinda hembygdsgille, som med anledning av jubileet samlats särskilt. I folkdräktens prakt fick vi uppleva levande folkdans, en allt ovanligare syn!

Näst på tur hälsades Kinda kommunalråd Christer Segerstéen välkommen upp. Från kommunen riktades uppskattning till föreningen och föreningslivet i stort, med särskild betoning på värdet av hembygdsföreningens möte med skolan. Anförandet avslutades med en symbolisk summa som gåva till föreningen.

Ordföranden fyllde i, och uppmuntrade till en starkare dialog med skolans värld, allt för att stärka lärandet och förståelsen för det lokala kulturarvet. I dagsläget görs detta mycket tack vare enskilda lärares initiativ, men hembygdsföreningen ser det som något som borde stärkas och bli en stadig, tydligt integrerad del i undervisningen!

Vi uppvaktades så också från Östergötlands hembygdsförbund genom ordförande Rolf Pettersson med ett diplom och kloka ord på vägen. Med Resafolk så på scenen bjöds vi återigen på stämmor i dur med entusiasmen som spelglädje kan åstadkomma.

Ingen dag av denna dignitet vore dock komplett utan lite dramatik och ändringar i planerna. Samtidigt vid sedan om scenen nås vi av beskedet att en av våra gäster till scenen, mediaprofilen Ulf Holmertz, råkat ut för en påkörning och behövde byta bil. Tack och lov var det ingen fara med Ulf, men dessvärre innebar för-seningen att han inte kunde uppträda för allmänheten. Till vår glädje ställde Ulf upp och blev kvar till dagens andra del för medlemmar och särskilt inbjudna på kvällen.

I Långebråta dukade vi upp i en alldeles ny miljö; från det nu rivna folkets park räddade vår förening de väggmålningar som gjordes av Jörgen Roth under parkens

sista storhetstid på 1990-talet. De utsmyckade nu väggarna i Långebråta loge, platsen för kvällens fest. Samtidigt som Basunda gårdsslakteri tände grillarna värmdes vi upp med Ulf Holmertz på scen. Van som han är från sin tid på Tv4 Öst och med programmet Hjärnverket visade han prov på rutin och fingertoppskänsla, med en blandning av egenskrivna låtar och kåserier som lockade till skratt och eftertanke.

Efter kvällens måltid bjöd Frallan Jonsson på live-musik på scenen. Frallan spelar främst modernt med akustisk gitarr och munspel och framförde flera låtar med anknytning till Kisa, där "I dalen mellan bergen" närmast blivit en signaturlåt för orten.

Före kvällskaffet och tårtan bjöds vi på beundran och tjoande när gamla medlemmar berättade om många av de projekt som genomförts i föreningen. Den långa kampen för att etablera museilogen med över 6000 timmar ideellt arbete. Att flytta Hovby slott från sin ursprungliga plats i Västra Eneby. Att ordna med Kindabild, torpinventering och dansbana. Och hur allsången kom att bli en så stor del i föreningen.

Wille Hahne hade till denna dag ordnat med visning av film och ljudupptagningar från såväl äldre allsånger som föreningens 50-årsfirande. Det blev något annorlunda i atmosfären här på ett vördnadsfullt vis när de firande från 1972 i inspelningen riktade en hälsning och önskan framåt till de som skulle fira 100 år. Många som idag inte är kvar i livet, men som förde facklan vidare till oss i framtiden.

Vi gick var och en hem senare i mörkret. Nu börjar kvällarna bli lite kyligare, men fortfarande behagliga. För hembygdsrörelsen är kvällen svalare också i Kinda. Vi får klä oss varmare, och i det nya klimatet får vi jobba tills facklan förs vidare till 150 års jubilarer!

Musikkollektivet Resafolk bjöd på finstämda tongångar vid Långebråta loge.

Muséets chef Olof Hermelin och Kulturarv Östergötlands nyanställda verksamhetsutvecklare Karin Lövgren hälsade välkommen. Olof berättade också att Östergötlands Museum tagit över ansvaret för Klostermuséet i Vadstena. Det pågår också diskussioner om den kulturhistoriska miljön kring Medevi Brunn. Dagens program hade arkiv som tema och representanter för de olika arkiven i länet stod för de olika inslagen.

Micaéla Rauséus från Stadsarkivet i Norrköping berättade om livsödet Herman Theodor Lundgren från Norrköping som utvandrade till Brasilien och startade företag där. Nu sökte hans efterlevande släktingar information om honom och Micaéla visade hur hon med hjälp av olika arkivhandlingar kunde följa Lundgrens livsöde.

Därefter berättade Anneli Peterson om vilka resurser som finns på Riksarkivet, landsarkivet i Vadstena. Av totalt 6 mil arkivhandlingar är det bara 5% som är digitala och bara 3 % som är åtkomliga via

dator hemifrån. Övriga analoga handlingar finns tillgängliga i arkivets forskarsal, vilken Anneli uppmunttrade alla till att besöka.

Albin Lindqvist från Östergötlands Arkivförbund berättade om skytterörelsen i Östergötland och den inventering av skjutbanor som förbundet nu genomför. En bortglömd folksport som fått ny aktualitet nu när kriget kommit oss närmare.

Därefter blev det dags att dela ut Östergötlands Arkivförbunds Kulturarvspris, som i år delas ut till Göran Åhäll från Vadstena. Göran är en engagerad släktforskare och aktiv inom släktforskarföreningen DIS-Filbyter. Hans specialområde är mantalslängder och soldatforskning, vilket gjort att han också har blivit duktig på att tolka gammal text.

Ett annat pris som delades ut var Kulturhistoriepriset från Olof Skoglund's stiftelse som i år tilldelades Claes Westling. Claes arbetar på arkivet i Vadstena och fick ta emot sitt pris för ett "långvarigt och kompetent engagemang för det östgötska kulturarvet".

Efter lunch i den nyöppnade restaurangen Charles Emil presenterade muséet sitt kulturhistoriska arkiv som fått nya och mera tillgängliga lokaler. Där tog Jim Löfgren och Freddie Hallberg emot och visade runt.

Som avslutning berättade Henrik Lind och Tilde Fredin på Regionarkivet om hur man kan tillgängliggöra ett vårdhistoriskt kulturarv. *200 år av östgötar-nas hälsa* var rubriken på deras program.

På Studieförbundet Vuxenskolan har Anna Eriksson under hösten fått förstärkning av Ola Bixo som verksamhetsutvecklare. Han planerar att träffa aktiva i hembygdsföreningarna runt om i länet, där uppdraget går ut på att se hur vår samverkan ser ut och eventuellt kan utvecklas.

Sveriges Hembygdsförbund och Vuxenskolan har just kommit ut med en folder med studieplan:

Värningsguiden – En guide till att värva och engagera fler medlemmar i hembygdsföreningen. Om den verkar intressant eller om ni har andra behov kring samverkan gällande kurser/studiecirklar/kulturarrangemang/föreläsningar, så tveka inte att höra av er. Det kan gälla allt från kopiering, lån av

teknisk utrustning eller support kring någon projektansökan. På Östergötlands Hembygdsförbunds höstkonferens 24 sept i Norra Vi finns möjlighet att träffa Ola som kommer att delta och informera.

Anna Eriksson
Mobil: 070-3235674
Tel: 0123-519 39
E-post:
anna.eriksson@sv.se

Ola Bixo
Mobil: 0708-290808
E-post:
ola.bixo@sv.se

Vi ger ut böcker!

Ett axlar av vår tidigare utgivning:

Brevens Bruks hembygdsförening:
Brevens Bruk, bruksliv i järnets tecken
Knutby-Faringe-Bladåker hembygdsförening:
Bygden som steg ur havet
Fanthyttans bygdeförening: Fanthytan
Borensbergs hembygdsförening: Från
Husbyfjäl till Borensberg
Lima, Rörbäcksnäs och Transtrands
hembygdsföreningar: Gränsländ
Hafsta byalag: Hafsta genom tiderna
Föreningen Hårdalavarn: Hårdalavarn
Idre hembygdsförening: Idre bygdebok
del 1, 2 och 3
Kvistholmsgruppen: Kvistholmskrönika
Ragnarö byalag: Livet i ragnarö
Norra Vi hembygdsförening: Norra Vi
Norra Vi hembygdsförening: Ydrebo
Torpa hembygdsförening: Om Torpa
kyrka
Torpa hembygdsförening: Skrävör
och visor
Reftetele hembygdsförening: Reftetelebygd
Röks hembygdsförening: Röksminnen
Röls-Svanshals byalag: Svanshalsminnen
Stoby historieförbund: Stoby by
Särna fornminnesförening: Särnål

Upplands-Bro Kulturhistoriska förening: Upplands-Bro
från då till nu
Birgitta Olsson: Bondeuppror i Skåne
Johan Birath: Brännvin, vatten och bröd. Del 1 och 2
Johan Birath: Ekeby sockenstämmor 1787-1818
Johan Birath: Mordet i Hycklinge
Johan Birath: Mordet i Ljungstorp
Johan Birath: Mordet i Mjölby
Johan Birath: Mordet vid Stjärnesand
Johan Birath: Spöken i Östergötland
Berit och Larsen: Fjellman: Dalsland och gränsbygden.
Del 1 och 2

Erik Jonsson: De första Ormsjöutvandringarna. Del 1 och 2
Bror Steen: En Parvells minnen från Håggestad Norrgård
Osten Andersson: Fjärdingsman i skärgården
Osten Andersson: Örskar
Rune Andersson: Folket på Rygge by
Tony Hagström: Från bondby till municipalsamhälle (Kisa)
Bengt-Arne Bengtsson: Från Östra stambanan till Ostfän-
ken/Göteborgsbanan
Anders Ejdervik och Anders Dahlin: Grövelsjöfjällen,
gränslösa fjäll
Sten-Olof Ragnar: Gårdar och stugor i Åsbo
Lennart Nilsson: Gårdarna utmed Lagans strand

Sven Thurin: Historien om Myggjön
Verner Lindblom och Bengt Räsled:
Lexikon, Västergötlands tidiga historia
Bo Werkström: Lunds Timmer AB
Per-Anders Lundh: Mellan Liljeholmen
och Somvik
Mona Söderbäck: Mitt Ödesbög
Bo Jansson: Mjölby industrihistoria
Gudrun F. Brännberg: Målare i
Medelpad
Kajsa Karlsson: Människor, mark och
sköften i Knipered under 250 år
Anita Kindstrand: Ordstav och talesätt i
Umnarydsbygden
Rosa Lindeberg och Majken Sörman-
Olsson: Rosas bok
Torbjörn Ljungqvist: Rölors
Eva Fagerberg: Sankta Ingrid av
Skärninge
Alice Andersson: Skeppsås kyrkogård
Catherine Lagercrantz: Tammis på
Österbybruk
Eje Fasth: Tranås hemmusikkår 110 år
Göran Källgård: Vargjakt, emigranter
och en drucknad griskulting
Mikael Edberg: Ytterbyns gårdar och torp
och många fler...

Vi erbjuder Dig eller Din förening:

- hjälp med allt från manus till färdig bok
- upplagor från 50 ex och uppåt
- intressanta priser
- formgivning
- tryckning
- handledning

Kontakta oss så får vi diskutera just din situation!

Atremi

Axstad Södergård,
0142-171 00

595 94 Mjölby
info@atremi.se

www.atremi.se

Vill man ha brand- skydd gjort får man göra det själv.

Helt rätt. Ingen annan kommer heller att göra jobbet åt er.
Ansvaret, att rädda kulturarvet från att brinna upp, ligger på era axlar.
Kom igång redan idag! Ladda ner den nya handboken i systematiskt
brandskyddsarbete: sakerforeningsgard.se/dokument.html
I lågorna slocknar kulturarvet.

Hembygdsförsäkringen | 0200-22 00 55 | forsakring@hembygdsforbundet.se

Inbjudan & program till Höstkonferens

i Norra Vi lördagen den 24 september 2022!

- 10:00 Samling, registrering & kaffe med ostfralla i församlingshemmet, Norra Vi Kyrka, Ydre. Parkering finns.
- 10:45 Ordförande i Norra Vi Hbf, Gertrud Månsson Falk, hälsar välkommen.
- 10:50 Östergötlands Hembygdsförbunds ordförande Rolf Pettersson har ordet.
- 11:00 Björn Johansson, Norra Vi Hbf, berättar om föreningens verksamhet samt arbete med QR-koder.
- 11:30 "Inventering av skjutbanor i Östergötland". Länsarkivarie Albin Lindqvist.
- 12:00 Lunch: Kycklingsallad med bröd.
- 13:00 "Sverigebilden – en historia om rödfärg, byggnader och trädgårdar". Kalle Bäck berättar.
- 14:00 Ola Bixo, Studieförbundet Vuxenskolan, informerar om hembygdsrörelsens medlemsvärningsguide och hur SV kan hjälpa till med föreningsutveckling.
- 14:15 Rundvandring i byn.
- 15:00 Eftermiddagskaffe med kaka. Avslut.

Anmälan med deltagares namn, tel-nr och förening vill vi ha senast
onsdag 21 september.

Gör detta via e-post: ostergotland@hembygd.se - eller tel: 076-103 11 39.

Pris: Kaffe, lunch & kaffe: **150 kr**. Betalas kontant eller via Swish på plats.
Anmäl er även om ni inte önskar förtäring!

Varmt välkomna!

*Höstkonferensen genomförs tillsammans med
Norra Vi Hembygdsförening och Studieförbundet Vuxenskolan.*

OBS: med reservation för ev. ändringar i programmet.

